

BEZPEČNOSTNÍ LIST

podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH)

DATUM VYDÁNÍ: 30.05.1998
 DATUM REVIZE: 30.11.2010, 03.06.2013

1. IDENTIFIKACE LÁTKY/ SMĚSI A SPOLEČNOSTI/ PODNIKU

- 1.1 Identifikátor výrobku:** **AVERSOL**
- 1.2 Příslušná určená použití látky nebo směsi a nedoporučená použití:** repelentní přípravek k letní a zimní ochraně lesních a okrasných dřevin proti okusu zvěří a ohryzu krčků sazenic škodlivými hlodavci. Aplikuje se natěrem nebo nástřikem doporučenými postřikovači. Nesmí se použít jinak než je uvedeno v návodu.
- 1.3 Podrobné údaje o dodavateli bezpečnostního listu:** TORA, spol. s r.o., Olšík 583, 763 64 Spytihněv, ČR, tel./fax: +420 577 943 002, e-mail: tora@torasro.cz, <http://www.torasro.cz>. OZO za BL e-mail: tora@torasro.cz
- 1.4 Telefonní číslo pro naléhavé situace:** TORA, spol. s r.o., Olšík 583, 763 64 Spytihněv, ČR, tel./fax: +420 577 943 002. Toxikologické informační středisko, Na Bojišti 1, 128 08 Praha 2, tel. (24 hod./den): 224 915 402, 224 914 575, 224 919 293

2. IDENTIFIKACE NEBEZPEČNOSTI

- 2.1 Klasifikace látky nebo směsi:** Sensibilizující, nebezpečný pro životní prostředí
- Symbol(y):** Xi Dráždivý
 N Nebezpečný pro životní prostředí
- R-věty:** R 43, R 50/53
- S-věty:** S2, S13, S20/21, S24, S35, S36/37/39, S61

Přípravek dráždí oči a dýchací orgány. Může vyvolat senzibilizaci při styku s kůží. Při požití v kombinaci s alkoholem může vyvolat otravu (toxické účinky). Vysoce toxický pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí.

Plné znění textů R a S vět je uvedeno v oddíle 16.

2.2 Prvky označení:

dráždivý

nebezpečný pro životní prostředí

R-věty: R 43, R 50/53
S-věty: S2, S13, S20/21, S24, S35, S36/37/39, S61

2.3 Další nebezpečnost: neuvádí se

3. SLOŽENÍ / INFORMACE O SLOŽKÁCH

- 3.1 Identifikátor látky/směsi:** směs Thiramu, vody a anorganických plniv s disperzí
 Výrobek obsahuje tyto nebezpečné látky / směsi:

Chemický název	Thiram (ISO), bis(dimethylthiokarbamoyl) disulfid	
Obsah v (%):	3,75	
Číslo CAS:	137-26-8	
Číslo ES (EINECS):	205-286-2	
Indexové číslo:	006-005-00-4	
Klasifikace, výstražný symbol nebezpečnosti:	Zdraví škodlivý, dráždivý, nebezpečný pro životní prostředí; Xn, Xi, N	Acute Tox. 4, STOT RE 2, Eye Irrit. 2, Skin Irrit. 2, Skin Sens. 1, Aquatic Acute 1, Aquatic Chronic 1; GHS08, GHS07, GHS09, Wng
R - věty (H-věty):	R 20/22-36/38-43-48/22-50/53	H332, H302, H373, H319, H315, H317, H410
S - věty (P-věty):	S (2-)26-36/37-60-61	P102, P305+ P351+ P338, P280, P273, P501

3.2 Další údaje: neuvádí se

4. POKYNY PRO PRVNÍ POMOC

4.1 Popis první pomoci: projeví-li se zdravotní potíže nebo v případě pochybnosti uvědomit lékaře a poskytnout mu informace z tohoto bezpečnostního listu.

- **při nadýchání:** při nevolnosti postiženého vyvést na čerstvý vzduch a zajistit lékařské ošetření
- **při zasažení očí:** vymývat oči proudem čisté vody po dobu minimálně 10 minut a to směrem od vnitřního koutku k zevnímu koutku oka, aby odtékající voda nezasáhla do druhého nepostiženého oka, k ústům a nosu, zajistit lékařské ošetření
- **při zasažení oděvu a pokožky:** vysvléct znečištěný oděv, kůži omýt vodou, mýdlem a následně pokožku ošetřit vhodným reparačním krémem.
- **při požití:** vypláchnout ústa, postiženého zanechat v klidu, zajistit lékařské ošetření

4.2 Nejdůležitější akutní a opožděné symptomy a účinky: Dráždí oči a kůži.

4.3 Pokyn týkající se okamžité lékařské pomoci a zvláštního ošetření: žádný zvláštní pokyn není definován

5. OPATŘENÍ PRO HAŠENÍ POŽÁRU

5.1 Hasiva:

- **vhodná hasiva:** přípravek není hořlavý; při požáru hasit práškovými, pěnovými a vodními přístroji
- **nehodná hasiva:** nejsou známa

5.2 Zvláštní nebezpečnost vyplývající z látky nebo směsi: při zahřátí nebo v případě vystavení požáru se mohou tvořit toxické plyny – oxidy dusíku, oxidy síry, oxid uhelnatý, hustý černý dým.

5.3 Pokyny pro hasiče: používejte ochranný dýchací přístroj nezávislý na okolním vzduchu.

6. OPATŘENÍ V PŘÍPADĚ NÁHODNÉHO ÚNIKU:

6.1 Opatření na ochranu osob, ochranné prostředky a nouzové postupy: zvláštní opatření nejsou nutná, přípravek je pastovité konzistence, dodržovat běžná bezpečnostní opatření pro manipulaci s chemikáliemi, používat osobní ochranné pomůcky pro ochranu očí a kůže.

6.2 Opatření na ochranu životního prostředí: neprodleně zamezit vniknutí do podzemních a povrchových vod a do kanalizace, zamezit kontaminaci půdy

6.3 Metody a materiál pro omezení úniku a pro čištění: uniklý přípravek posbírat do náhradních obalů, zbytek zasypat Vapexem, Experlitem, apod., uložit do označených obalů na nebezpečný odpad a předat oprávněné osobě podle bodu 13, k čištění nepoužívejte rozpouštědla, znečištěné předměty omýt vodou, zajistit sanaci případně kontaminované zeminy.

6.4 Odkaz na jiné oddíly: dále v oddíle 8 a 13.

7. ZACHÁZENÍ A SKLADOVÁNÍ

7.1 Opatření pro bezpečné zacházení: při manipulaci dodržovat běžná bezpečnostní opatření platná pro manipulaci s chemikáliemi. Používat osobní ochranné pomůcky pro ochranu očí a kůže. Při práci nejezte, nepijte a nekuřte. Po práci si umyjte ruce mýdlem a vodou.

7.2 Podmínky pro bezpečné skladování látek a směsí včetně neslučitelných látek a směsí: skladovat v suchých, čistých, větratelných prostorech při teplotách od +5 °C až +30 °C, výrobek nesmí zmraznout.

7.3 Specifické konečné / specifická konečná použití: odpovídá bodu 1.2

8. OMEZOVÁNÍ EXPOZICE / OSOBNÍ OCHRANNÉ PROSTŘEDKY

8.1 Kontrolní parametry:

Limitní hodnoty expozice: Přípravek neobsahuje látky, pro něž jsou stanoveny přípustné expoziční limity (PEL) a nejvyšší přípustné koncentrace látek v pracovním prostředí (NPK-P).

8.2 Omezování expozice:

8.2.1 Individuální ochranná opatření včetně osobních ochranných prostředků: dbejte obvyklých opatření na ochranu zdraví, používejte ochranné pomůcky, dbejte pokynů uvedených na platné etiketě přípravku.

- a) **Ochrana očí a obličeje:** uzavřené brýle nebo obličejový štít (ČSN EN 166)
b) **Ochrana kůže:** ochranný pracovní oděv z pogumovaného materiálu (ČSN EN 386 a ČSN EN 369), pracovní boty (ČSN EN 346), čepice se štítkem nebo klobouk, ochranné pracovní rukavice
c) **Ochrana dýchacích cest:** není předepsána
d) **Tepelné nebezpečí:** není určeno

8.2.2 Omezování expozice životního prostředí: Používejte pouze tak jak je uvedeno v návodu na použití. Zabraňte kontaminaci půdy a úniku do povrchových nebo spodních vod.

9. FYZIKÁLNÍ A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1 Informace o základních fyzikálních a chemických vlastnostech:

Vzhled:	bílo-šedá (hnědá) pasta (hustá tekutina)
Zápach:	charakteristický disperzní zápach
pH:	7 – 8
Bod tání / bod tuhnutí:	nestanovuje se
Počáteční bod varu a rozmezí bodu varu:	nestanovuje se
Bod vzplanutí:	nestanovuje se
Rychlost odpařování:	nestanovuje se
Hořlavost (pevné látky, plyny):	nehořlavý
Horní / dolní mezní hodnoty hořlavosti nebo výbušnosti:	nestanovuje se
Tlak páry:	nestanovuje se
Hustota páry:	nestanovuje se
Relativní hustota:	1,5 – 1,8 g/cm ³ (neředěný)
Rozpustnost:	ve vodě neomezená (po zaschnutí nerozpustný)
Rozdělovací koeficient: n-oktanol/voda:	nestanovuje se
Teplota samovznícení:	nestanovuje se
Teplota rozkladu:	nestanovuje se
Viskozita:	nestanovuje se
Výbušné vlastnosti:	nemá
Oxidační vlastnosti:	nemá

9.2 Další informace: další fyzikální vlastnosti zásadní pro kvalitu jsou uvedeny v rámci platných podnikových norem

10. STÁLOST A REAKTIVITA

Při dodržování doporučených pokynů pro skladování, manipulaci a používání (bod 7) je přípravek stabilní.

10.1 Reaktivita: informace o nebezpečné reaktivitě nejsou známy

10.2 Chemická stabilita: za běžných okolních podmínek je stabilní

10.3 Možnost nebezpečných reakcí: informace o nebezpečných reakcích nejsou známy

10.4 Podmínky, kterým je třeba zabránit: nevystavovat teplotám pod +5°C a nad +30°C, dlouhodobě slunečnímu záření, dešti, !!! nesmí zmrznout !!!

10.5 Neslučitelné materiály: nevystavovat organickým rozpouštědlům, silným oxidačním činidlům, silným kyselinám

10.6 Nebezpečné produkty rozkladu: : při zahřátí nebo v případě vystavení požáru se mohou tvořit toxické plyny – oxidy dusíku, oxidy síry, oxid uhelnatý, hustý černý dým.

11. TOXIKOLOGICKÉ INFORMACE

11.1 Informace o toxikologických účincích

Akutní toxicita: *Thiram* CAS: 137-26-8

LD ₅₀ , orálně, potkan (mg.kg ⁻¹):	1800
LD ₅₀ , dermálně, potkan (mg.kg ⁻¹):	> 2000
LC ₅₀ , inhalačně, potkan /4h/ (mg.l ⁻¹):	3.46

(přípravek)

Dráždivost:	může dráždit oči, dýchací orgány a vyvolat senzibilizaci kůže
Žíravost:	neuvádí se
Senzibilizace:	může vyvolat senzibilizaci kůže
Toxicita opakované dávky:	při požití v kombinaci s alkoholem vyvolává otravu
Karcinogenita:	neuvádí se
Mutagenita:	neuvádí se
Toxicita pro reprodukci:	neuvádí se

12. EKOLOGICKÉ INFORMACE

Nebezpečný pro životní prostředí, vysoce toxický pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí.

12.1 Toxicita

Akutní toxicita pro vodní organismy: (Thiram)

LC ₅₀ , 96 hod., ryby (mg/l):	0,046 - 1,20
EC ₅₀ , 48 hod., dafnie (mg/l):	> 0,2
IC ₅₀ , 72 hod., řasy (mg/l):	0,14

(přípravek)

12.2 Perzistence a rozložitelnost:	neuvádí se
12.3 Bioakumulační potenciál:	neuvádí se
12.4 Mobilita v půdě:	neuvádí se
12.5 Výsledky posouzení PBT a vPvB:	neuvádí se
12.6 Jiné nepříznivé účinky	neuvádí se

13. POKYNY PRO ODSTRAŇOVÁNÍ

13.1. Metody nakládání s odpady

Způsoby zneškodňování přípravku:

Odpad vzniklý znehodnocením přípravku:

Název a kód odpadu: 020108 Agrochemické odpady obsahující nebezpečné látky (N)

Odpad sesbírejte do pečlivě označených uzavřených nádob. Předajte k likvidaci oprávněné organizaci. Vhodné způsoby likvidace: spálení ve spalovně průmyslových/nebezpečných odpadů.

Způsoby zneškodňování obalu:

Odpad vzniklý ze znečištěného obalu:

Název a kód odpadu: 150110 Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné / papírové obaly (N)

Předajte k likvidaci oprávněné organizaci. Vhodné způsoby likvidace: spálení ve spalovně průmyslových/nebezpečných odpadů.

Další údaje:

Zbytky přípravku a znečištěné obaly jsou nebezpečný odpad. Nakládejte s nimi v souladu se zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění, a prováděcími předpisy k tomuto zákonu.

14. INFORMACE PRO PŘEPRAVU

U přípravku AVERSOL se s ohledem na jeho registraci předpokládá pouze pozemní přeprava. Přípravek je dle ustanovení Evropské dohody o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí ADR (klasifikace

dle ekotoxicity, odolnosti a bioakumulace látek ve vodě) zařazen jako látka neohrožující životní prostředí. Není tedy klasifikován jako nebezpečný pro přepravu. Přeprava probíhá v krytých dopravních prostředcích při teplotách +5°C – +30°C, při nižších teplotách termo-vozy.

- 14.1 Číslo OSN: -
- 14.2 Příslušný název OSN pro zásilku: -
- 14.3 Třída / třídy nebezpečnosti pro přepravu: -
- 14.4 Obalová skupina: -
- 14.5 Nebezpečnost pro životní prostředí: -
- 14.6 Zvláštní bezpečnostní opatření pro uživatele: -
- 14.7 Hromadné přeprava podle přílohy II MARPOL 73/78 a předpisu IBC: -

Jiný druh dopravy: nepředpokládá se

15. INFORMACE O PŘEDPISECH

15.1 Nařízení týkající se bezpečnosti, zdraví a životního prostředí / specifické právní předpisy týkající se látky nebo směsi:

Zákon č. 350/2011 Sb. o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů.

Vyhláška č. 162/2012 Sb. o tvorbě názvu nebezpečné látky v označení nebezpečné směsi.

Vyhláška č. 402/2011 Sb. o hodnocení nebezpečných vlastností chemických látek a chemických směsí a balení a označování nebezpečných chemických směs.

Zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech v platném znění, včetně prováděcích vyhlášek.

Zákon č. 477/2001 Sb. o obalech, v platném znění, včetně prováděcích vyhlášek.

Zákon č. 254/2001 Sb. o vodách v platném znění, včetně prováděcích vyhlášek.

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví ve znění pozdějších a souvisejících předpisů.

Vyhláška č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů a ... v platném znění.

Zákon č. 22/1997 Sb. o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů.

Nařízení vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky.

Na látku/přípravek se mimo jiné vztahují následující předpisy EU:

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH) v platném znění.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí (Nařízení CLP) v platném znění.

Směrnice EP a Rady 2006/12/ES o odpadech, v platném znění.

Směrnice Rady 1991/689/EHS o nebezpečných odpadech, v platném znění.

15.2 Posouzení chemické bezpečnosti

bude doplněno v souvislosti s postupem plnění nařízení č. 1907/2006 (REACH) ve znění Nařízení komise (EU) č. 453/2010.

16. DALŠÍ INFORMACE

16.1. Přehled provedených změn:

Byla změněna struktura bezpečnostního listu s ohledem na nařízení č. 1907/2006 (REACH) ve znění Nařízení komise (EU) č. 453/2010. Aktualizace informací o právních předpisech, doplnění pokynů pro odstraňování.

16.2. Důležité odkazy na literaturu a zdroje dat:

Bezpečnostní listy dodavatelů jednotlivých komponent. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí (Část 3: Tabulky s harmonizovanou klasifikací a označováním) v platném znění .

16.3. Seznam použitých R-vět v dokumentu:

- R 20/22 Zdraví škodlivý při vdechování a při požití
- R 36/38 Dráždí oči a kůži
- R 43 Může vyvolat senzibilizaci při styku s kůží
- R 48/22 Zdraví škodlivý: nebezpečí vážného poškození zdraví při dlouhodobé expozici požíváním
- R50/53 Vysoce toxický pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí

16.4. S-věty použité v dokumentu:

- S 2 Uchovávejte mimo dosah dětí
- S 13 Uchovávejte odděleně od potravin, nápojů a krmiv
- S 20/21 Nejezte, nepijte a nekuřte při používání
- S 24 Zamezte styku s kůží
- S 26 Při zasažení očí okamžitě důkladně vypláchněte vodou a vyhledejte lékařskou pomoc
- S 35 Tento materiál a jeho obal musí být zneškodněny bezpečným způsobem
- S 36/37 Použijte vhodný ochranný oděv a ochranné rukavice
- S 36/37/39 Použijte vhodný ochranný oděv, ochranné rukavice a ochranné brýle nebo obličejový štít
- S 60 Tento materiál a jeho obal musí být zneškodněny jako nebezpečný odpad
- S 61 Zabraňte uvolnění do životního prostředí. Viz speciální pokyny nebo bezpečnostní listy

16.5. Pokyny pro školení: Proškolte osoby nakládající s uvedeným výrobkem podle bezpečnostního listu, podrobně je seznámte s textem etikety, která je uvedena na obalu.

16.6. Doporučená omezení použití: Dodržujte pokyny pro používání, abyste se vyvarovali rizik pro člověka a životní prostředí.

16.7. Prohlášení:

Bezpečnostní list obsahuje údaje potřebné pro zajištění bezpečnosti a ochrany při práci a ochrany životního prostředí. Uvedené údaje odpovídají současnému stavu vědomostí a zkušeností a jsou v souladu s platnými právními předpisy. Nemohou být považovány za záruku vhodnosti a použitelnosti výrobku pro konkrétní aplikaci.